

Rétorické / prezentační dovednosti a komunikační dovednosti instruktora

Pedagogická komunikace

- Zvláštní případ sociální komunikace
- Zaměřena na dosažení edukačních cílů
- Vymezený obsah, sociální role a komunikační pravidla
- Vzájemná výměna informací
- Interakce edukátora a edukanta

Faktory ovlivňující interakci

- Osobnost edukátora
- Styl vedení
- Skupina edukantů
- Klima skupiny

Možnosti interakce

- Koexistence (individuální cíle, vedle sebe)
- Koordinace (sladění činností, individuální cíle)
- Kooperace (společná cesta ke společným cílům)

Hlavní zásada

Nezáleží, co A říká, ale co B rozumí.

Pravidla zapamatování

- 10 % slyšeného
- 15 % viděného
- 20 % slyšeného a viděného
- 40 % diskutovaného
- 80 % prožitého
- 90 % toho, co naučíme druhé

Zapomínání

- Proces nepříznivých změn v zapamatovaném materiálu
- (styl učení, motivace, složitost, čas, způsob vnímání, zdravotní stav, atrofie mozkových stop)
- Nejrychleji zapomínáme podrobnosti

Křivka zapomínání

po 1 hodině 56 %

Po 9 hodinách 64 %

Po 2 dnech 72 %

Po 31 dnech 80 %

Základy rétoriky

- Nauka, jak veřejně mluvit a vytvořit kvalitní projev, který zaujme publikum.
- Komunikační akt v určité komunikační situaci.
- Prostředky jazykové (lexikální, gramatické).
- Mimojazykové prvky (fonické a vizuální).

Ústní prezentace

- Řečník - publikum (auditorium)

- Prostředky: verbální, nonverbální,
paralingvistické, extralingvistické

Desatero prezentace:

1. MLUVIT NAHLAS A SROZUMITELNĚ
2. HLÍDAT SI ČAS
3. VYBRAT PODSTATNÉ VĚCI
4. UDRŽOVAT OČNÍ KONTAKT S POSLUCHAČI
5. NEPOUŽÍVAT DLOUHÉ VĚTY A CIZÍ SLOVA
6. VHODNĚ GESTIKULOVAT
7. DOBŘE VYPADAT
8. BÝT PŘEDEM PŘIPRAVEN
9. BAVIT PUBLIKUM
10. MÍT ORIGINALNÍ NÁPADY

Verbální komunikace

- Hlasitost – velká i nízká unavuje
- Výška tónu řeči – „domovnícký ječák“
- Rychlost řeči – oba extrémy škodí, je třeba měnit tempo řeči
- Pomlky – pozor na „usínání“ posluchačů
- „Slovní paraziti, křoví, vata“ – ééé, pakliže, že ano,...
- Délka projevu – max. pozornost asi 20 minut
- Přesnost řeči, věcnost, autenticita

Nonverbální komunikace

- Vývojově starší, zpravidla neuvědomělá

- Proxemika (veřejná zóna - 7,6 - 3,6 m
sociální - 3,6 - 1,2 m
osobní - 1,2 – 0,45 m
intimní - pod 0,45 m)

- Haptika – dotekové pásmo společenské – přátelské – intimní

- Řeč očí (místo pohledu, četnost pohledů, délka)

- Mimika

- Gestika

- Posturologie (poloha částí těla)

10 smrtelných hříchů instruktora

- 1 – názorová nekonzistence
- 2 – nepřebírá zodpovědnost
- 3 – neústupnost, přesvědčení o vlastní pravdě
- 4 – svéhlavá sólovost
- 5 – manipulace demagogie
- 6 – necitlivost, sociální tupost
- 7 – sólový projev
- 8 – sebestřednost, zahledění do sebe
- 9 – přehnané sebevědomí, nesebekritičnost
- 10 – neprojevuje názory

Zdroje

- IRÁSEK, Ivo. *Zážitková pedagogika: teorie holistické výchovy (v přírodě a volném čase)*. Praha: Portál, 2019. Gymnasion. ISBN 978-80-262-1485-4.
- BENEŠ, Zdeněk, Daniel DRAHANSKÝ, Jana HAKOVÁ, Milan HANUŠ, Miroslav HANUŠ, Radek HANUŠ, Aleš POKORNÝ a Karel ŠTĚPÁNEK. *Instruktorský slabikář: metodická příručka pro všechny, kdo organizují kurzy zážitkové pedagogiky*. Třetí, doplněné vydání. Praha: [Nadační fond Gymnasion], [2016]. Gymnasion. ISBN 978-80-270-0476-8.
- KLEIN, Zamyat M. *100 kreativních metod a her na semináře a workshopy*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4023-2.
- *Zdravotník zotavovacích akcí*. 8., přepracované vydání. Praha: Český červený kříž, 2017. ISBN 978-80-87729-23-6.

**MASARYKOVA
UNIVERZITA**